

COVID vaccinatie bij mensen met reumatische aandoeningen

INLEIDING

EULAR, de Europese alliantie van organisaties in de reumatologie, geeft advies aan dokters, verpleegkundigen en patiënten over hoe ze reumatische aandoeningen best kunnen behandelen en aanpakken. De organisatie ondersteunt ook studies en datacollectie om meer te kunnen leren en begrijpen over reumatische aandoeningen.

Het EULAR Coronavirus Vaccine register (COVAX) werd gelanceerd in februari 2021. Reumatologen registreren vrijwillig de gegevens. Hen werd gevraagd zoveel mogelijk mensen met reuma die een COVID vaccin kregen te registreren, of ze nu bijwerkingen hadden of niet.

WAT WETEN WE AL?

COVID-19 is de infectie die veroorzaakt wordt door het SARS-CoV-2 virus. De uitbraak van dit virus werd door de Wereld Gezondheidsorganisatie als pandemie beschouwd in 2020. Sinds het begin van de pandemie werden bijna 200 verschillende vaccins voor COVID ontwikkeld; meer dan 100 werden getest op mensen. Mensen met inflammatoire (ontstekings-) of auto-immune reumatische aandoeningen werden meestal niet opgenomen in deze testfasen. Dit heeft geleid tot vragen over veiligheid en effectiviteit van COVID vaccines bij mensen met deze reumatische aandoeningen.

WAT ZEGT DE PUBLICATIE?

- **COVAX is een groot, internationaal register dat informatie verzamelt over COVID vaccinatie bij mensen met reumatische aandoeningen.**

Het register verzamelt informatie over mensen met reuma die een COVID vaccin kregen. De informatie die gepubliceerd werd in deze paper, kwam van 5 121 mensen uit dertig landen. 90% had een inflammatoire reuma, 10% een niet-inflammatoire reuma. De meest voorkomende inflammatoire reuma's waren reumatoïde artritis, axiale spondyloartritis en psoriasis artritis. De meest voorkomende niet-inflammatoire reuma's waren osteoartritis (artrose) en osteoporose. Bij de groep van inflammatoire reuma's werd 54% behandeld met klassieke reumaremmers (csDMARD), 42% namen biologische medicatie (bDMARD) en 35% nam immuun onderdrukkende medicatie.

- **De meeste mensen in het COVAX register kregen het Pfizer/BioNTech vaccin.** 70% kreeg het Pfizer/BioNTech vaccin, 17% kreeg het AstraZeneca/Oxford vaccin en 8% ontving het Moderna vaccin. Deze gegevens weerspiegelen ook de beschikbaarheid in verschillende landen.

- **De overgrote meerderheid van mensen met inflammatoire reuma's verdragen de COVID vaccinatie goed.**

Het register ontving zelden een verslag van mensen die een opstoot van hun ontstekingsreuma kregen na een COVID vaccinatie. Opstoten werden omschreven als artritis (pijn in de gewrichten) en vermoeidheid.

Minder dan 5% beschreef een opstoot en slechts 0.6% werden opgetekend als 'ernstig'. Verandering van medicatie was slechts nodig bij 1.5% van de mensen. Deze resultaten vertellen ons dat het risico op een opstoot na COVID vaccinatie laag is en niet gelinkt is aan een bepaald merk van vaccin. Hierbij moeten we ook opmerken dat opstoten altijd kunnen voorkomen, dus is het niet zeker dat elke opstoot gelinkt kon worden aan de vaccinatie.

- **Er zijn erg weinig besmettingen bij mensen met ontstekingsreuma's.**

Na vaccinatie werden nog 46 mensen besmet, waarvan meer dan de helft nog maar één injectie had ontvangen. Bij volledig gevaccineerde mensen met ontstekingsreuma werd slechts 0.7% besmet, tegenover 1.1% van de mensen met niet-inflammatoire reuma.

- **Het veiligheidsprofiel van mensen met ontstekingsreuma's is vergelijkbaar met de doorsnee bevolking.**

Over het algemeen waren de meeste bijwerkingen van de vaccins niet ernstig bij mensen met reuma. Het bleef meestal bij de typische, kortdurende reacties, net zoals bij de mensen met niet-inflammatoire reuma of de doorsnee bevolking.

SAMENVATTING

Deze bevindingen zouden reumatologen, zorgverleners en patiënten gerust moeten stellen: Mensen met ontstekingsreuma's kunnen veilig worden ingeënt tegen COVID-19.

De bevindingen van COVAX zal discussies over de veiligheid en voor- en nadelen vergemakkelijken. De informatie zal organisaties ook in staat stellen om duidelijke richtlijnen op te stellen.

Mocht je vragen hebben of bezorgd zijn over je aandoening of je medicatie, raadpleeg dan altijd je arts.

Noot van ReumaNet: Deze informatie vervangt medisch advies niet. Raadpleeg jouw arts wanneer je een medisch probleem hebt.

Dit is de lekenversie van een publicatie die de veiligheid van COVID-19 vaccinatie beschrijft op basis van gegevens van het COVAX register. De originele publicatie vind je hier:

[Machado PM, Lawson-Tovey S, Strangfeld A, et al. Safety of vaccination against SARS-CoV-2 in people with rheumatic and musculoskeletal diseases: results from the EULAR Coronavirus Vaccine \(COVAX\) physician-reported registry. Annals of the Rheumatic Diseases Published Online First: 31 December 2021. doi: 10.1136/annrheumdis-2021-221490](#)